Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St Jersey City, N J 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 192. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ЖОВТНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 8, 1983 No. 192. VOL. XC.

Сенат підтримав резолюцію у справі Великого голоду

Вашінгтон. — В дні 29-го вересня 1983 р. два сенатори Ернест Ф. Голінгс із Полудневої Каролайни і Піт Доменічі з Ню Мексіко, запропонували в Сенаті прийняти резолюцію ч. 70 про 50-річчя Великого голоду в Україні в 1932-33 роках.

Резолюцію вніс сенатор Голлінг, пояснюючи, що ані він, ані його товариш П. Доменічі зовсім не були здивовані зістріленням південнокорейського літака, в якому загинуло 269 невинних людей тому, що вони знають інші випадки совєтського звірства, як саме штучно викликаний голод в Україні перед 50-ти роками. Він пригадав також резолюцію про осудження СССР за цей штучний голод, яку зложив член Палати Репрезентантів Гемилтон Фиш в травні 1934 року і просив Президента встановити день 28-го травня 1984 року Днем 50-річчя осудження Палатою Репрезентантів Великого голоду.

Внесок сенатора Е. Голдінгса підтримав палким словом сен. П. Доменічі, цитуючи між іншим слова англійського журналіста Малкома Маггеріджа, а його доповнив сенатор Доналд Рігел, який згадав, що саме в цьому тижні відзначується 50-річчя Великого голоду в Україні. „Тільки коли будемо пригадувати жахливе минуле, можемо бути певні, що воно в історії не повториться", — закінчив свою промову сенатор Д. Рігел.

Раніше подібну резолюцію внесено в Палаті Репрезентантів.

Чотири Округи УНС матимуть організаційні наради

Джерзі Сити, Н.Дж. — З Організаційного Відділу УНСоюзу інформують, що чотири Округи УНСоюзу відбудуть організаційні наради в суботу, 15-го та в неділю, 16-го жовтня ц.р.

Пассейкська Округа, яку очолює Іван Хомко, буде мати свої організаційні наради в суботу, 15-го жовтня, в приміщенні Української Централі при 240 Говп авеню в Пассейку, Н.Дж. Початок нарад назначено на 6-ту годину увечері, а зараз по нарадах відбудеться висвітлення фільму УНСоюзу продукції Славка Новицького „За Стерном Долі". Вступ на фільм є вільний, а Управа Окружного Комітету запрошує членів і не-членів УНСоюзу з Пассейку й околиць оглянути цей знаменитий фільм. Екзекутивний Комітет УНСоюзу під час нарад буде репрезентувати головний організатор Степан Гавриш.

В неділю, 16-го жовтня, о год. 2-ій по полудні, в залі власного дому при 5004 Н. Олд Йорк ровд у Філядельфії, відбудуться організаційні наради Філядельфійської Округи, яку очолює Петро Тарнавський, а почесним головою є заслужений союзовий діяч Осип Бакай. Округа об'єднує 40 відділів, що разом нараховують понад 7,000 членів. Головним промовцем під час нарад буде д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу. У нарадах візьмуть участь також місцеві члени Головного Уряду УНСоюзу, а саме д-р Богдан Гнатюк, головний контролер, та Іван Одежинський і Василь Пастушок, головні радні.

Також в неділю, 16-го жовтня, о год. 2:30 по полудні, в залі „Чорноморської Січі" в Нюарку, Н.Дж., при 680 Сенфорд авеню, відбудуться організаційні наради Нюаркської союзової Округи, яку очолює Юліян Баранюк. Округа та об'єднує 20 відділів, які нараховують понад 2,700 членів. Головним промовцем під час нарад буде Володимир Сохан, головний секретар УНСоюзу. Крім нього у нарадах візьмуть участь місцеві члени Головного Уряду: д-р Нестор Олесницький, головний контролер, і Андрій Кейбіда, головний радний.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Ютика-Сиракюзи, Н. Й., також буде мати свої наради в неділю, 16-го жовтня, о годині 1:30 по полудні в залі Українського Народного Дому, при 1317 Вест Фаєтте вулиці, Сиракюзи, Н. Й. Округу очолює д-р Іван Гвозда, а почесним головою є Володимир Запаранюк. Слід згадати, що Округа об'єднує відділи з різних місцевостей, які часом є віддалені понад 50 миль від місця нарад, як Елмайра й Джансон Ситі. Головний Уряд УНС під час нарад буде репрезентувати С. Гавриш, головний організатор, як також почесний член Головного Уряду В. Запаранюк.

Під час згаданих нарад члени Головного Уряду у дружній атмосфері будуть обговорювати загальні союзові справи, а головно зроблять підсумки з проведеної організаційної праці за останніх дев'ять місяців. Також буде заторкнена справа знижки цін на термінове забезпечення та нові грамоти акцидентового забезпечення, впроваджені в життя з днем 1-го жовтня цього року. Та знижка цін на згадані роди забезпечення повинна бути стимулом організаційної праці під час осінньої кампанії, завданням якої є придбати 1,000 нових членів до 31-го грудня ц.р.

Президент Західньої Німеччини закликає до поміркованости

Вашінгтон. — Президент Західньої Німеччини д-р Карль Карстенс, який перебуває тепер на відвідинах у З'єдинених Стейтах Америки, виступив на спільній сесії Конґресу і закликав американський політичний світ до поміркованости у веденні закордонної і оборонної політики та шукання балянсу в продукції нуклеарної зброї між ЗСА і СССР.

Карстенс думає, що шукання безпеки є важливішою річчю, як, наприклад, перегони в озброєнні між державами світу. Він тільки поверхово торкнувся справи розміщення в грудні цього року американських нуклеарних ракет середнього засягу Першінґ-2 і крилатих й не хотів входити, в подробиці, бо, як відомо, функція президента у Федеральній Республіці Німеччині є тільки парадною і президент не має там екзекутивної влади. Він вибирається на п'ятирічний термін для зовнішньої і внутрішньої репрезентації. К. Карстенс був обраний в 1979 році і осінню цього року парлямент, більшість у якому тепер мають християнські демократи, вибиратиме президента, або затвердить його на дальших п'ять років.

Президент ФРН прибув до ЗСА, щоб взяти участь у відзначенні 300-річчя прибуття до цієї країни перших 13-ох німецьких поселенців, що його відзначує в цьому році велика німецькомовна громада в Америці. Він у своїх виступах в ЗСА заступається за зміцненням Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), обороняє ідеї тісного альянсу між ЗСА і Західньою Европою, наголошує потребу не тільки політичної і оборонної, але також культурної і наукової співпраці між двома країнами. „Допомогу ЗСА моїй країні після Другої світової війни, німці ніколи не забудуть, як також не забудуть вкладу Америки в розбудову західньонімецької економіки, яка відносно скоро піднеслась з руїн війни", — заявив Карстенс журналістам на короткій з ними зустрічі.

Дж. Киркпатрик знову критикує СССР

Вашінгтон. — Джін Киркпатрик, амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Об'єднаних Націй, промовляючи на зібранні консерватистів, знову виступила з ґрунтовною критикою політики Совєтського Союзу і при тому намагалася вияснити головні напрямні американської закордонної політики базованої, на її думку, на принципах протиставлення злу, що його Москва систематично і послідовно поширює від часу приходу до влади республіканців і президента Роналда Реґена, проти якого ведеться в СССР урядова кампанія на найвищому рівні.

Деякі американські політичні діячі ніяк не можуть зрозуміти, що совєтські лідери змагають до розбудови російської імперії і для тієї цілі вони використовують усі можливі заходи, включно до розпалювання льокальних війн, підтримування „революційних" рухів в багатьох країнах світу, зміцнення своєї мілітарної потуги, поширення гегемонії на інші країни світу навіть при допомозі зброї, — заявила Киркпатрик зібраним.

З великою увагою учасники вислухали інформацію амбасадора ЗСА до ОН, особливо її з'ясування теперішньої закордонної політики Адміністрації Р. Реґена і протиставлення її експансивній політиці Совєтського Союзу який використовує кожну дослівно щілину і слабість менших держав для поширення своїх впливів у світі. Киркпатрик свідома того, що теперішні методи поширювання російської імперії набагато різняться від таких же методів в минулому. Вони більше вишукані, удосконалені, а військову силу вживається тільки там, де цього вимагає конечність.

„У такій грізній і дуже небезпечній ситуації, — заявила Киркпатрик, — Адміністрація Р.Реґена намагається зміцнити політику ЗСА, відродити патріотизм в народі, дозброїти Америку бодай до рівня СССР, бо без цих фундаментальних речей є неможливо вести ефективну закордонну політику".

Амбасадор торкнулася також справ в Центральній Америці і обороняла політику Уряді в тій частині світу, хоч вона є свідома, що пануюча там, зокрема в Ель Сальвадорі, система не є найкращим зразком демократії. Вона вказала на численні приклади совєтської замішаности у справи Південної Америки і розпалювання революційної атмосфери, включно з масовою доставою зброї для марксистів в багатьох країнах. Киркпатрик, подібно як президент Р. Реґен, висловлювалася за „реалізм у політиці", без чого ЗСА не можуть протиставитись такій мілітарній силі, як СССР.

Відповідаючи на запитання у справі евентуального переносу головної квартири ОН до іншої країни, Киркпатрик заявила, що вона неформально розмовляла про цю справу з представниками СССР, які реагували або „нервовим сміхом", або скептичними пропозиціями перенести ОН до Швайцарії чи Австрії.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ЛИВАНУ Амін Ґемаєль погодився прийняти спостерігачів за перемир'ям у Ливані з невтальних країн. Міністерство закордонних справ Ливану повідомило, що Сирія і друзи вимагали, щоб сили спостереження складалися з таких контингентів. Ливанський лідер друзів Валід Джумблят заявив також, що він натякнув про проблему підбору контингентів для спостереження за перемир'ям у розмовах з прем'єр-міністром Греції Андреасом Папандреу. Виступаючи на пресовій конференції, Джумбалят сказав, що він формально не звертався до Греції про виділення відповідного контингенту для спостереження тому, що Греція сама повинна рішити, чи їй взяти участь у цій місії миру.

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ Гельмут Коль вилетів у середу, 5-го жовтня, до Йорданії в семиденну подорож по Близькому Сході, щоб використати нагоду і поновити мирні переговори там. Крім Йорданії, Коль відвідає також Єгипет і Савдійську Арабію.

ДВА ДНІ СИЛЬНИХ снігопадів і штормових вітрів змусили американську альпіністську дружину відкласти останній етап сходження на найвищу точку землі — гору Еверест. Міністерство туризму Непалю повідомило зі столиці Катманду, що це вже третій раз відкладається покорення вершини. Минула спроба штурму вершини була назначена на вівторок. Шість мужчин і п'ять жінок почали сходження ще 24-го серпня. Основна група залишилася нижче, а двоє, які мали покорити вершину, вже від понеділка перебувають на висоті 27,200 футів Евересту, висота якого є 29,028 футів.

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ ҐУССЕЙН, закликаючи Захід діяти на користь миру на Близькому Сході, заявив у середу, 5-го жовтня, що світ виявив байдужість до, як він висловився, „агресії Ізраїля проти арабів". „Але, не зважаючи на триваючу ізраїльську агресію, я не втратив надії на досягнення миру на основі виконання резолюції ОН ч. 242, яка закликає покінчити з ізраїльською окупацією і надає палестинцям законні права", — заявив Ґуссейн. Виступаючи на бенкеті в честь західньонімецького канцлера Гельмута Коля, король також закликав покінчити з війною в Перській затоці між Іраком та Іраном, „щоб врятувати багату нафтою затоку від загрози чужоземного вмішування".

ПОВСТАНСЬКІ СИЛИ в Нікараґуа своїми нападами з повітря і моря знищили цистерни з пальним у східній частині країни і тим самим сильно загрозили економіці країни взагалі. Західні дипломати повідомляють, що повстанці на швидкохідних човнах підплили в понеділок, 3-го жовтня, до порту Бенджемін Зеледон, 200 миль на схід від Манаґуа і знищили два збірники з 360,000 ґальонами нафти. Офіційна урядова газета „Баррікада" заявила, що пальне було призначене для цивільних цілей, а тому, знищивши його, повстанці позбавили пального все караїбське побережжя Нікараґуа.

ЄГИПЕТ УСПІШНО ПРОВІВ випробування в середу, 5-го жовтня, свого власного варіянту протилетунської наземної ракети типу САМ-7, яку можна вистрілювати з плеча. Єгипет розпочав виробництво подібної зброї після того, як Совєтський Союз відмовився продавати зброю Єгиптові в наслідок зміни єгипетської політики на Близькому Сході. Міністер оборони Єгипту Абдель Галім Абу Газаля заявив, що Єгипет розпочне масове виробництво ракет САМ-7 наступного року, в числі 200 ракет річно.

ТАСС ВІДКИДАЄ ПРОПОЗИЦІЇ РЕҐЕНА

Москва. — У першій своїй реакції на нову пропозицію президента Роналда Реґена відносно зменшення арсеналу стратегічного озброєння, офіційне совєтське агентство ТАСС заявило у Вашінгтоні, що ці пропозиції представляють „слова і нічого більше".

Ці пропозиції мають на меті, каже ТАСС, заспокоїти противників нових ядерних озброєнь і націлені на „військову перевагу" над Совєтським Союзом.

Дипломати говорять, що таке повідомлення ТАСС не має вагомости формальної урядової відповіді та що вони не дивуються такою реакцією, взявши до уваги останні гарячі вислови між обидвома країнами. Вони також завважили те, що на початку цього тижня ТАСС відкинуло пропозиції президента Реґена відносно ядерних ракет середнього засягу як „абсолютно нічого нового", і які вимагали ґнучкості, не вносячи ніяких суттєвих змін.

Сучасний наголос у совєтській політиці, говорять західні дипломати, полягає в піднесенні громадської думки на Заході проти запропонованої Вашінгтоном програми модернізації ядерної зброї та проти плянів НАТО розміщення в Европі нових ракет середнього засягу в кінці цього року, якщо не буде досягнуто угоди в цьому питанні на переговорах в Женеві.

Дипломати також завважили, що ТАСС не згадало одної сторони пропозиції президента Реґена, яка могла б зацікавити Москву, тобто пропозиції, яку Президент згадав вперше — це зменшення ядерних боєголовок на американських бомбардувальниках і крилатих ракет, якщо совєтська сторона розбере деяку частину своїх великих наземних ядерних ракет.

Дипломати вважають, що мовчанка ТАСС про цю сторону пропозиції Реґена, правдоподібно зацікавила Москву, але допускають можливість, що і цей пункт буде відкинутий Кремлем. Всі пропозиції були формально запропоновані американською делеґацією в Женеві.

К. Вайнберґер наголошує співпрацю з Пекіном

Вашінгтон. — Секретар оборони ЗСА Каспар Вайнберґер заявив у середу, 5-го жовтня, що Китай і ЗСА стоять перед „спільною небезпекою" з боку Совєтського Союзу.

Секретар Вайнберґер, який повернувся з 12-денної подорожі по країнах Азії в понеділок сказав, що ЗСА та Китай перебувають у відношеннях, які повинні об'єднати їх у „різних формах дії" проти Совєтського Союзу.

„Ми говоримо про зброю, якою повинен озброїтися Китай і модернізувати свої військові сили проти спільної небезпеки, перед якою опинилися як Китай, так і ЗСА", — заявив Вайнберґер на програмі телевізійної сітки Ей-Бі-Сі. „Це швидкозростаюча загроза і дуже небезпечна", — додав Вайнберґер.

Він підкреслив питання стратегічної співпраці з Китаєм, яке було основною темою переговорів під час його чотириденних відвідин у Китаї минулого тижня. Китайські офіційні особи дуже стримані у своїх висловлюваннях з приводу цих відвідин.

Міністер оборони Китаю Чанґ Ей-пінґ заявив Вайнберґерові під час прийняття 25-го вересня: „Ми не будемо приставати до жадної держави і жадного бльоку держав".

Як відомо, весною наступного року Китай відвідає президент Роналд Реґен.

В АМЕРИЦІ

СПІКЕР ПАЛАТИ Репрезентантів Томас О'Ніл звернувся до президента Роналда Реґена з проханням, щоб він на письмі висловив свою опінію про законопроєкт про еміґрацію, метою якого є обмежити наплив нелеґальної еміґрації з Мехіко і Латинської Америки взагалі і завести стислішу контролю нелеґальних еміґрантів, які вже перебувають в цій країні. Законопроєкт внесли декілька демократичних конґресменів, які вважають, що ЗСА не можуть допустити до анархії на еміґраційному відтинку, бо велике число нелеґальних еміґрантів, яке переходить сьогодні вісім мільйонів осіб, є, на їхню думку, спричинником збільшення безробіття. Президент незадоволений таким законопроєктом і плянує накласти на нього вето тому, що численні еспаномовні американці підняли крик з цього приводу. З огляду на президентські вибори в 1984 році, ця справа стала контроверсійною, але спікер О'Ніл, заки відкласти її до архівів Конґресу, хоче мати офіційне становище Р. Реґена.

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ Палати Репрезентантів вирішила виплатити повну платню вдові покійного конґресмена Леррі МекДоналда, який, як відомо, загинув разом з іншими 268-ма пасажирами у зістріленому совєтськими джетами південнокорейському пасажирському літаку 1-го вересня ц.р.. Ця сума виносить 69,800 долярів і Кетрин МекДоналд плянує зужити її на виборчу кампанію. Вона проголосила вже свою кандидатуру, щоб зайняти місце мужа в Палаті Репрезентантів.

ЛИНН ГЕМС, ГОЛОВА федеральної авіяційної адміністрації погоджується з пропозицією, щоб кожний пасажирський літак мав сиґнальні противогневі апарати, які у випадку пожежі допоможуть і приспішать рятування людей. В листі до конґресмена Дана Ґликмена, демократа з Кензасу, Гемс заявляє, що його адміністрація все ставилась прихильно до цієї справи, не зважаючи на додаткові кошти, що їх повинні покрити летунські компанії.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, користаючи з нагоди короткої зустрічі з кореспондентами, заатакував, не називаючи жадних імен, демократичних кандидатів на президента за те, що вони, майже всі, заторкують у передвиборчій кампанії економічні проблеми ЗСА і закордонну політику теперішньої Адміністрації, які мовляв, не були успішними в останніх трьох роках. Р. Реґен нагадав при тому про економічну катастрофу, яку залишили демократи в 1980 році. Хоч Президент не згадував нікого по імені, політичні спостерігачі думають, що він мав в першій мірі на увазі колишнього віцепрезидента Волтера Мондейла.

ПРОПОВІДНИК ДЖЕССІ ДЖЕКСОН, виступаючи в Манґаттен коледжі перед великою авдиторією студентів і зацікавлених осіб заявив, що його триденна кампанія в користь реєстрації виборців неґритян і пуерторіканців принесла великі успіхи. Понад 3,000 осіб зареєструвались на місці, а кілька сотень пообіцяли, що зроблять це в найближчому майбутньому. Джексон відмовився однак від відповіді чи він буде особисто кандидувати на президента.

САМВИДАВ ІНФОРМУЄ ПРО УКРАЇНСЬКОГО ПОКУТНИКА

Ню Йорк, Н. Й. (ЗП УГГ). — Українська самвидавна література збагатилася цінним документом, який вийшов з Уральського концтабору особливого режиму. Це — табірні записки ув'язненого українського поета, члена Української Гельсінкської Групи Василя Стуса.

Відбувши 8-річне покарання за свою творчість, В. Стус наприкінці 1979 року повернувся до Києва, де зразу став активним учасником захисту прав людини. Це було в той час, коли влада карала вже навіть пасивних прихильників групи „Гельсінкі". Тож В. Стус, зголошуючись до групи, знав, що його чекає нове, ще жорстокіше від попереднього, покарання. Заарештували В. Стуса 14-го травня 1980 року і внедовзі засудили за статтею 62 ч. 2 КК УССР до 10 років табору особливого режиму та 5 років заслання. Першу частину 15-річного вироку він відбуває під адресою: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1.

Про кількарічне цькування його в Маґаданському засланні, що підготовило новий арешт Стуса, про сваволю і беззаконня концтабору на Уралі, про своє ставлення до гельсінкського руху, до польської „Солідарности", до ролі української інтеліґенції в громадському житті та про інші явища і події пише В.Стус у своїх табірних записках. В 11-му числі журналу „Сучасність" буде опубліковано повний текст цього документу.

Тут подається уривки записок В. Стуса з концтабору, де він описує атмосферу, в якій мусить бути до 1990 року.

„Власне безсилля перед кривдою — образливе. Коли знаєш, що десь там, за мурами, Олекса (Тихий — ЗП УГГ) — в критичному стані, а над ним збиткуються — як мовчати? Але голос тут безсилий. Як безсилі скарги до прокурора (в кожній скарзі обов'язково знайдуть „недопустимые выражения" — і покарають; думаю, карають за саму форму скарги-протесту), коли на прогулянці — всупереч радянським кодексам — боронять роздягатися до пояса, а немічного Скалича примушують сидіти в бушлаті на страшній спеці, образливо розмовляти з прокурором і начальником колонії, що на всі скарги відповідає, як автомат: ,не положено', — і тоді зриваєшся з голосу або перестаєш розмовляти з капітаном Долматовим (начальник дільниці), або називаєш його катом, убивцею і т.д.

Форма існування тут не віднайдена (жадної індивідуальної поведінки я не назвав би ідеальною, бо ідеально поводитися тут — просто неможливо. Март Ніклус, скажімо, взяв за правило писати довгі часті скарги — він вірить, що вони поможуть принести користь. Інші відмовляються від масових голодівок (як правило, це 30.X і 10.12, але цього року ми відзначили 10-річчя репресії в Україні й річницю загибелі Ю. Кукка) — бо вважають, що вони неефективні. І кожна позиція має добре арґументування. Отож кожен поводиться, як йому підказує його глузд і совість. Праця дуже марудна — щоб виконати норму, треба працювати всі 8 годин, не відриваючись ні на хвилю. Але до чого тільки не звикнеш.

Образливо, коли в камеру вриваються наглядачі і забирають усі записи, всі книжки, залишаючи тільки по 5 книжок (рахуючи і журнали). Образливі конфіскації листів — майже ніхто не дістає листів од непрямих родичів чи друзів. У кожного є тільки один дозволений адресат, але й од нього листи доходять не так легко.

Одне слово, уряд дозволив робити з нами все, що завгодно. Лікарні практично не існує, медичної допомоги — так само. Дентиста чекають по 2-3, а то й більше місяців. І коли він з'являється, то хіба для того, аби вирвати зуби. Тимчасом майже всі в'язні — хворі. Особливо тяжкий стан у покутника Семена Скалича, Ю. Федорова, В. Курила, О. Тихого. Але решта — почу-

(Закінчення на ст. 4)

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД НА СТОРІНКАХ „СВОБОДИ"

ВІЙНА ГОЛОДНОГО НАСЕЛЕННЯ ЗА ХЛІБ РОЗРОСТАЄТЬСЯ

ГОЛОДОВІ БУНТИ, ГРАБУНКИ ТА ВБИВСТВА ПРЕДСТАВНИКІВ КОМУНІСТИЧНОЇ ВЛАДИ, НАБИРАЮТЬ МАСОВОГО ХАРАКТЕРУ

П'ятниця, 12-го травня 1933 р.

Берлін (Німеччина). — З Москви повідомляють, що голодні маси Радянської Росії стають чимраз активнішими в боротьбі за хліб. Вони тепер мають у своїх лавах активних лідерів, які організують розгроми харчових радянських складів, грабування харчових транспортів і т.п., щоб лише хоч трохи нагодувати голодних людей. Все це набрало такого масового характеру, що влада вже не в стані боротися з такими явищами збройною силою, а тому охорона часто входить у порозуміння з представниками голодних і „ділиться" з ними харчовими запасами, які їй доручено охороняти.

Щоб не стягнути на себе кари від свого начальства, охорона підсипає в зерно та муку сміття й пісок, щоб лиш вийшли „вповні" на вазі. Там, де йде засів колхозних та колективних піль, доводиться давати голодним певну пайку з насіння, щоб лише вони не грабували решти й дали можливість якнебудь, хоч ріденько, засіяти поля. Там, де представники радянської влади не йдуть на порозуміння з голодними масами, їх життя нічого не варте. Їх убивають потайно, а іноді і явно, беручи участь в убивстві цілими юрбами. Хати тих, які йдуть працювати в поле на заклик радянської влади, звичайно грабують.

Загальне переконання таке, що голодні бунти наберуть з часом ще більшого й стихійнішого характеру. Не знайдеться тепер така сила, яка могла б спинити бунти міліонових мас. Коли ж буде сякийтакий урожай, то з нього нічого не дістанеться державі, бо доведеться на місцях поділити його з тими голодними, які не засівали в біжучому році землі.

Міста й робітництво фабричних районів усе більше відчувають брак харчів і приневолені голодувати. При тім найкатастрофальніше для большевиків стоїть справа на Україні, де населення не хоче тепер умирати так спокійно, як умирало в 1921 і 1922 році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Організація і фонди

Щоб будь-яку справу громада чи й народ могли успішно здійснити, потрібно два складники — добру організацію і достатні фонди. Цю річ давно засвоїли собі наші сусіди, з якими ми ось тепер стараємося поліпшити взаємини — жиди. Тому про етнічну жидівську групу в Америці турбується навіть Уряд, і немає такої імпрези американсько-жидівської, на яку не поспішали б прийти і законодавці, і більші й менші державні американські мужі.

Нам ще не рівнятися до цієї впливової етнічної меншини в Америці, бо початок вони зробили дуже вчасно перед нами — дбаючи про міцну організацію ,якою в їхньому випадку протягом тисячолітньої історії є в першу чергу також їхня церква і віра, як і похідні від неї організації, такі як Б'най Бріт, що існують без перерви вже століття. Про філантропів і жертовних фінансистів жидівського роду також відомо, є вони численні і є вони великодушні, особливо якщо ідеться про добро їхньої національної справи.

Ми, українці, не маємо таких міцних секулярних організацій і таких довготриваючих, бо і народ наш різниться дуже багато чим від народу жидівського. Не будемо тут входити в деталі подібностей і розходжень в національному характері обох народів, але в одному нам напевно вдаватиметься щось більше зробити, якщо візьмемо приклад із жидів — і будемо міцно організуватися і будемо дбати про фонди для своїх організації, бо без них самим голим ентузіязмом і самим бажанням не багато вдіємо у байдужому до нас світі. Про організацію найкраще подбали наші піонери тут, в Америці, і вони ж подбали про фонди,— приклад Українського Народного Союзу, який за півроку святкуватиме своє 90-річчя, на це є найкращий доказ. Але така організація як УНС і його фонди є для специфічних цілей. Нам же тут слід підкреслити організування українців з політичною, національною метою для поступового здійснювання нашої мети — відбудову й відновлення вільної України, звільнення нашого народу з московсько-большевицької кормиги, в якій карається, мучиться, але не кається Україна. І тут кожна громадська і політична організація, а теж наукова, молодеча, жіноча чи організація професіоналістів тощо багато робить, нехай частогусто і непомітної праці, але все воно іде в тому ж потрібному напрямі — підійти ближче до нашої мети. Це і є наша організація.

А ось фонди: у відміну від згаданих наших сусідів, ми не маємо мультимільйонерів, щоб встановляли для добра громади свої Фундації; нема у нас навіть звичайних мільйонерів ,,бідних", за винятком одиниць, що їх можна перерахувати на пальцях однієї руки. Але є у нас велетенська сила — ,,збірні меценати", тобто ми жертвуємо за примовкою ,,з миру по нитці, голому — сорочка". Завдяки оцьому збірному меценатству ми вже досягли чимало: ми збудували Український Гарвард, ми видали Енциклопедію Українознавства, створили молодечі оселі, наукові інститути, видавництва тощо. І це добрий початок. Тепер слід потурбуватися про міцну фінансову базу під нову Централю — Українську Американську Координаційну Раду. Тут всі ми мусимо подбати власне про фонди оцим своїм унікальним ,,збірним меценатством", бо тільки так матимемо належний успіх у всіх своїх корисних і життєвопотрібних починаннях. Організація повинна бути у нас і повинна вона бути міцною. Фонди ми повинні мати і вони повинні бути достатні, щоб у потрібних справах могти не тільки виконувати роботу ідеалістами-ентузіястами, але й затруднити для допомоги їм фахівців, навіть часом чужинців, які дадуть нам своє уміння, якщо ми за їхню службу заплатимо. Приклад з Пресовою англомовною референтурою Крайового Громадського Комітету при допомозі фахової тимчасово затрудненої КГК сили — добрий доказ на те, що треба мати касу, з якої можна платити за працю і неукраїнцям , а користь з того є для усієї української громади, і для всього народу, а в далекому прицілі — є користь для України, поневоленої але нескореної.

ВОЛТЕР МОНДЕЙЛ отримав в середу, 5-го жовтня ц.р., велику підтримку від Американської федерації праці, Конгресу індустріяльних організацій, найбільшої профспілки, яка нараховує понад 14 мільйонів членів. Понад 800 делегатів скандували на конвенції в Голливуді, Фльорида, ,,Ми хочемо Фріца!" Мондейла підтримала Крайова асоціяція вчителів та інші організації. Ніхто не сумнівається, що він вестиме перед у передвиборчій кампанії і на Конвенції Демократичної партії.

М. Паламар

,,МОДЕРНА ІСТОРІЯ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ"

У 1962 році появилась у західньому світі історична праця ,,The Making of Modern Russia", авторами якої є англійські професори: Лайонел Кочан і Ричард Ейбрагам. Перший з них, д-р Кочан, є також автором кількох історичних праць про окремі періоди Західньої і Східньої Европи.

У першому розділі названої повище праці автори приділили майже виключну увагу Київській Русі, де впровадили чимало модернізму", який ледве хтось зможе в короткому часі перевершити... Тут, здається, треба зазначити, що ця праця була від 1962 року перевидана, а в 1983 році почалась наступна серія видань у т. зв. ,,зревідований" формі.

Згадані автори, іґноруючи чи не знаючи археології та з нею пов'язаних наук, інформують, що в часі мандрівки народів(IV- V ст. нашої ери) з гір Карпат вийшли західні, південні і східні слов'яни на сучасні ними зайняті терени, яких старанно перераховують... Між останніми були ,,предки великоросів; українців (Little Russians) і білорусів (White Russians)", а на землях України жили скити — азійські народи (хоч із грецькою назвою, а в перекладі, стрільці з луками, — яких автори монографій про Скитію, звичайно, поміщують на передових сторінках). Між іншим, орнаментація скитського звіринного типу, за здогадами численних дослідників, є, мабуть, азійського походження, але має ,,синтезу її естетичних уподобань та релігійних уявлень і старого йонійського (грецького) мистецького смаку (Я. Пастернак, ,,Археологія України", стор. 305), що підтверджує приналежність земель України (за посередництвом комерції Чорного моря) до Східньо-Середземноморського комплексу в якому переплітались впливи старинного Сходу і Півдня — колиски культури старого світу. Отже через чорноморську торгівлю появились і чужинці (бож і в середньовічному Києві були квартали чужинців-купців), але були там і автохтони-слов'яни (хоч тоді цієї назви ще не було), що підтверджує наука археології та опис Геродота — грецького історика з V сторіччя до Христа, який перераховував різні племена українських земель, а керували ними царі, базуючись на доходах з торгівлі та підтримці багатої купецької олігархії. На подібних основах існували держави чи імперії старинних і середньовічних часів.

Відсуваючи слов'ян у Карпати, згадані автори, мабуть, творять більше простору для т. зв. індогерманської теорії, яка є властиво теорією індоевропейської спільноти опертою на спільності деяких мовних ознак багатьох сучасних мов. Якщо взяти до уваги згадані в попередньому -параграфі часи IV-V ст. н. е., — в яких і почався занепад Римської імперії, то германські племена посувались у північні терени (сучасної) Італії, Франції, тобто імперські посілості та на північ — англійські острови і скандинавський півострів зі суворим кліматом, але не маємо згадки про подібне поширення на Схід (включаючи опис Йордана племени норманів — ґотів з Ґотлянду — острова Швеції, яке включилось у вир т. зв. мандрівки народів, властиво кочових племен, Сходу і Заходу), де їх стримували західні і східні слов'яни — автохтони своїх земель. Отже, на терені Европи-Азії, за теорією індоевропейською, жили предки різних народів, включаючи східніх і західніх слов'ян, а не лише індійців германців.

Автори просувають частину і т. зв ,,норманську теорію", спроваджуючи з півночі до Києва Олега — ,,наслідника Рюрика (норманського принца)", якого мали запросити північні слов'яни з теренів міста Новгороду. Вони, мабуть, не знають, що з тих часів дослідники літописів виявили сліди аж двох Олегів у Києві, а третього на півночі (М. Грушевський, Історія України-Руси, том I, стор. 405-411. Н. Полонська, Історія України, том I, стор. 96, як і в Антонович, Ляшенко і Taube). Отже, київський князь Олег після успішного походу на Візантію, заключив у 907 р. корисний договір для купецтва Київської Русі . Автори згадують також про ,,ранню російську християнську Ольгу", але поминули назву князя Аскольда (хоч і є згадка про його правдоподібну виправу на Візантію у 860 р.), який став християнином раніше княгині Ольги, що доказує не лише церква на його могилі в Києві, але й візантійські держави. Про Володимира Великого згадано, що він вибрав християнську релігію (988 р.) візантійського типу головно ради торгівлі....

Після смерти Ярослава Мудрого (1054 р.), за відомостями авторів, Київська Русь в 1100 роках розпалася на приблизно 12 князівств, а в 1169 році Андрій Боголюбський, очоливши 12 князів, зруйнував Київ і переніс столицю Київської Русі до Володимира — його власного Ростово-Суздальського князівства, хоч Володимир не став столицею цілої країни, так як був Київ". З цого можна робити висновок, що А. Боголюбський міг об'єднати всі князівства до походу на Київ та мав можливість чи нагоду перенести столицю. Властиво він приєднав до походу лише північно-східніх князів Київської Русі, а Київ зумів пограбувати тому, що частина його війська в тому часі була на півночі в околицях міста Новгороду. Цю нагоду використав Боголюбський, щоб пограбити багате столичне місто та вивезти його цінності на північ до власного князівства. Цей вчинок Боголюбського, який виховувався на півночі, деякі історики уважають за початок творення північного центру ще у февдальній системі Київської Русі .

З XIX століття теорію М. Погодіна про еміграцію населення з Київщини на північ після монгольської навали (яка не мала властивого ґрунту, бо всюди був нагляд монголів) автори не згадують, а вживають нову теорію еміграції, мотивуючи її упадком торгівлі Києва через некорисні хрестоносні походи на близький Схід і тиском з півночі Тевтонського ордену, Литви, Швеції та мадярів з південного Заходу... Тут є згадка і про меншого розміру пересунення населення із Київщини до Галичини, але не подано жадних відомостей про Галицько-Волинську державу та боротьбу з монголами за Київ у 1240 році галицького князя Дмитра.

Не може бути сумніву, що історія України в світових мовах вплинула б на істориків Заходу та допомогла б їм належно представляти науку історії про Східню Европу, але українська еміграція досі на це не спромоглася. Час від часу виринають в цьому напрямку цікаві думки — творення наукового центру хоч іназагал нереальні, бож маємо ряд наукових осередків і частина з них лише животіє без мінімальних матеріяльних засобів...

Кілька місяців тому до цієї теми написав цікаву статтю редактор Кердин, виявляючи, що чужинці — журналісти і члени парляментів ще у Львові докоря-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, що їх не було

Здається, що у світі, а ще у теперішньому, є куди більше песимістів, як оптимістів. Але я таки більше симпатизую з тими, що кажуть, коли на хмарному небі хоча час від часу блисне сонце, що погода гарна, а не дощова. Якось з такими легше жити, навіть коли самому не мається багато причин до радости та оптимізму.

Але є хвилини, що за непотрібний песимізм таки бере досада, а зокрема коли ті песимісти доконче шукають діри в цілому.

Правда, у нашому житті, в українській громаді, у цій країні немає тепер дуже багато причин до оптимізму, але є таки моменти, в яких навіть найбільш непоправні ,,чорні ворони" перестають крякати.

Такими моментами була субота і неділя у Вашінгтоні. Десь заховалися усі песимісти, усі що запевняли буцім то маніфестація не вдасться, концерт відбуватиметься у півпорожній залі, а зливний дощ ,,напевно" падатиме через цілу неділю.

Правда, тут і там не обійшлося без так типічного для наших громадян критикування, без нарікань, що промов на площі було надто багато, а молодь подекуди було важко втримати в повній тиші. Хтось нарікав, що не міг найти свого автобусу, інший жалівся, що не було часу спокійно пообідати.

Але це все в порівнянні із загальними настроями було дуже дрібне та несуттєве та не можна було ніяк почути таких частих у моментах фізичної та психічної напруги словних сутичок, непорозумінь чи реметувань на організаторів.

І саме цей брак суттєвої критики був доказом того, що наша спільнота здала іспит у дні 2-го жовтня 1983 року. Це підтверджують ті, хто був у Вашінгтоні і хто мав нагоду бути учасником Меморіяльної маніфестації.

Шкода, однак, що там не усі були з нами і що бракувало багато таких, які там повинні були б бути.

Певне, не один мав важливу особисту причину залишитися дома: недуга, праця, брак фондів, обов'язок, затримали не одного, що з цілого серця бажав вшановувати з великою громадою 50-річчя Великого голоду.

Але між неприсутніми були такі, яких оправдати важко і за якими даремно шукали католицькі вірні, що вірять в те, що пастир повинен бути там, де його стадо. Не бачили ми також деяких із провідників громади, а передусім провідників молоді. Але вони самі відповідають за свої вчинки і за те,чому вони спільно не могли вшанувати сім мільйонів своїх братів і сестер, які загинули голодовою смертю перед 50-ти роками.

Хто, однак, відповідає за те, що не було у Вашінгтоні однієї великої частини української молоді, молоді СУМА, що не могла вона враз із своїми однолітками засвідчити об'єднано того великого протесту перед світом за штучно викликаний голод і смерть семи мільйонів українців?

Жалко, дуже жалко, що їх не було і що цю неприсутність завважували всі громадяни. І це була одна із тих хмаринок, що кидала тінь на ясне сонце у Вашінгтоні.

О-КА

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ НА ШКІЛЬНІ ТЕМИ

Переді мною ,,Свобода" з 14-го вересня, ц. р., а в ній оголошення: Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ в Ню Джерзі, влаштовує форум молодих професіоналістів на актуальні теми. Які ж теми вибрали молоді наші професіоналісти для дискусії? — ,,Інформації про грошові інвестиції", ,,Експлуатація мікроорганізмів біохемічними інженерами", ,,Сучасні правні проблеми", ,,Участь молодих професіоналістів в українському кооперативному русі Америки", ,,Профілактичні заходи для охорони кістяка в старшому віці людини".

Треба привітати почин Товариства Українських Інженерів у організуванні такого форуму, де б наші молоді спеціялісти могли висловитись у різних актуальних проблемах нашого часу, що звичайно заторкують і нашу спільноту. Але українське громадське життя після вакаційної перерви зайняте ще однією важливою проблемою: нашим шкільництвом, яке видимо на наших очах підупадає. Щоправда появляються від часу до часу в наших щоденниках і тижневиках статті на теми українських шкіл, на теми батьків шкільної молоді і т. п., у яких насвітлюється шкільні справи з різних аспектів, але в них домінує основна проблема: драстичний спад учнів в усіх українських школах. Деякі школи перестали уже діяти, інші діють ще при досить зниженій фреквенції.

Чи цей спад учнів у всіх українських школах є зумовлений тільки зниженою популяцією і віддаллю сучасної шкільної молоді від українських шкіл? Школи бо залишились переважно в старих місцях українських поселень, коли батьки сьогоднішньої шкільної молоді переселились у нові житлові секції, звичайно на околицях великих міст. Чи діють тут ще інші глибші причини? Відповідь дасть найближче майбуття.

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Душник

ЮРІЙ АНДРОПОВ:НОВА БІОГРАФІЯ

Досі появилися три різні біографії про Ю. Андропова: їх написали такі автори, як Мартін Ебон, Жорес Медведєв, Арнолд Байхман і Міхаїл Берстам (останні обидва є співавторами).

Ці обидва останні автори написали книжку під назвою, ,,Андропов: новий виклик для Заходу" що, згідно з американськими рецензентами, має бути найбільш основною і інформативною працею. Другий співавтор Міхаїл Берстам був відповідальним за джерельні дані про нового ,,президента" СССР — Андропова. До речі, батько Берстама був високим урядовцем в совєтській поліційній системі.

Життєпис Андропова не тільки ,,дуже кольоритний", але також злочинно-антигуманний. У контрасті до двох інших біографій Андропова, остання книжка дає дуже багато джерельного матеріялу про Андропова як людину.

Він не тільки був вірним учнем Сталіна під час кривавих 1929-1939 років, але він був також прямим виконавцем сталінських,,проєктів".

Андропов керував будуванням каналу між Білим і Балтійським морями, де загинули сотні тисяч політичних в'язнів. Після ганебної совєтсько-фінляндської війни в 1939-1940 роках Андропов був одним із чільних сатрапів, будуючи сітки шпигунів в Карелії і у Фінляндії, він і переводив знищення ,,впертих" політичних в'язнів в північних концтаборах СССР.

На приказ Сталіна Андропов також був,,уповажненим" для ,,чисток" у національних республіках, і дуже часто видаючи суворі прикази розстрілів і депортацій без відома уряду.

Автори далі пригадують, що Андропов був головою т. зв. ,,Братства" в середині Політбюра та з рамени Сталіна розсівав інтриґи для компромітацій навіть найближчих соратників Сталіна, як, наприклад, Молотова, Берії, Каґановіча, Мікояна й інші.

Після ліквідації мадярського повстання у 1956 році, якою керував Андропов,як совєтський амбасадор в Будапешті, ніхто інший тільки він казав арештувати і ,,зліквідувати" мадярську делеґацію, яка вийшла на переговори з совєтським командуванням, включно з прем'єром Імре Надьом і генералом Полем Малетером.

Андропов був також головним інструментом у тихій ліквідації протисовєтського спротиву в сателітніх країнах як теж у неросійських республіках СССР.

Недавно французький міністер закордонних справ Шейссон схарактеризував Андропова ,,безсердечним компютером" і холоднокровним вбивником.

Йому приписують ,,ґльобальний рух за мир" та протиамериканські агітації в Европі і Азії.

Згадані автори пишуть:

,,У тоталітарному суспільстві, людина, яка 15 років була головою тайної поліції, яка контролювала внутрішню міліцію та тайних агентів і політичних комісарів, яка має доступ до мілітарних і політичних тайн західніх країн — така людина має таке знання, яке дає їй безмежну владу, бо вона контролює найбільш грізну мілітарну машину... Щобільше, ця людина зуміла переконати добру частину невтрального світу, що Совєтський Союз є ,,миролюбною країною", існуванню якої загрожує американський капіталізм і імперіялізм..."

Ці обидва автори настоюють на цьому, що Андропов — це надзвичайно небезпечна людина і грізний провідник, якого ще не було у Москві від часу існування совєтського режиму.

Юліян Мовчан

АНТИСЕМІТИЗМ І УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКІ ВІДНОСИНИ

(З нагоди українсько-жидівської конференції)

IV.

Це значить — в п'ять разів більше,ніж дістає Президент ЗСА (хоч,логічно думаючи,ніхто неможе отримувати більше від президента, бо ніхто в державі не має і не може мати більш відповідальної праці, ніж Президент держави), в 50 разів більше, ніж отримує на рік пересічний американський вчитель, і в яких 33 рази більше від платні професора університету. Але виявляється це ще не все. На жадання Б. Волтерс власник каналу Ей-Бі-Сі Леонард Ґолденсон погодився, що крім мільйона долярів на рік, вона ще матиме для своїх послуг (звичайно, за рахунок цієї телевізійної станції)дві секретарки, консультанта,до обов'язків якого буде належати, як Б. Волтерс має бути причепурена перед тим, як виступатиме перед телевізійним екраном; одну особу, яка пильнуватиме за тим, як Волтерс має одягатися, та одну фризієрку (перукарку), яка завжди супроводжуватиме Барбару в час її подорожей по світі. Крім того, подорожуючи, ця вельможна пані матиме в першоклясних готелях не звичайну собі кімнатку, але цілий ,,сюїт" (квартиру), власний телефон і т. д. Чому таких розкошів удостоілася Барбара Волтерс від свого ,,боса"?...

Про цікавий випадок з цієї самої ,,опери" свого часу розповів у нашій пресі відомий наш політичний діяч і публіцист Іван Майстренко. Його родичка — селянка з походження, будучи дружиною відповідального бюрократа харківського міському КП(б), перебувала в 1933 році в санаторії харківського обкому КП(б) в Ліщинівці на Полтавщині. ,,Навколо нас пухли з голоду люди, — розповідала родичка Ів. М-ка, — а ми їмо білий хліб, масло, яйця. І ось приходить гарна українська молодиця, але опухла й з двома висушеними від голоду дітьми, і просить у якоїсь зовсім сивої старої жінки, що сиділа поруч, дати дітям шкоринки від білого хліба, які та жінка-жидівка обрізувала через брак зубів. Але жидівка згребла до купи шкоринки, нахилилася над ними, ніби обороняючись, щоб від неї їх не забрали, і каже молодиці:

— А полотна принесеш? Тоді поміняємо"...

І не дала жінці з двома голодними дітьми шкоринок...

Від себе Ів. М-ко додає, що ,,будь в апараті Постишева 1933 року на 50 відсотків менше жидів — тоді на 50 відсотків менше українців померло б з голоду... Бо якщо й українці були підлі і теж мали своїх родичів по Ліщинецьких санаторіях, то все ж таки, не втрачаючи остаточного зв'язку з своїм народом, ці українці бодай чулися, як злодії, і тому ховалися з своїми грубими пайками по обкомах. Вони були, так би мовити, морально спаралізовані і тому самі б не видушили аж сім мільйонів людей голодом...

Звичайно, є не тільки безглуздям, але і великим злочином карати людину тільки за те, що переступ колись вчинила особа тієї самої спільноти чи навіть хтось з близьких її родичів. На жаль, в цьому далеко недосконалому й ще більше несправедливому світі подібного роду безглуздя існують і напевно ще довго існуватимуть. Адже таким самим безглуздям є називати ввесь український народ ,,погромниками", ,,антисемітами".

Якщо твердження про те, що історія ще ніколи й нічого нікого не навчила, відповідає правді, то напевно кращим прикладом цього може бути історія жидівського народу. Пригадую, коли під час гітлерівської сваволі на окупованих німцями землях я бачив, як ґестапівці вели на загибель колони голодних і обдертих людей — в тому числі немало дітей, я не раз подумав: ті, кому якимсь чудом вдасться вирватися з цього пекла живим, повинні потім кожному з своїх одноплемінників багато разів пригадувати, аби, нарешті, вони опанували свої ,,почуття міри", бо інакше їх скорше чи пізніше може чекати знову біда.

На жаль, якщо йдеться про деяких американських жидів, то, виглядає, що вони і далі мало чому навчилися. Бо хоч жиди в ЗСА складають навіть менше ніж чотири відсотки загальної кількости людности, проте, як недавно подала одна американська газетам,ними обсаджено в столиці Вашінгтон аж половина головних професій.

Або ще таке: всі три найголовніші телевізо-надавчі станції в ЗСА Ей-Бі-Сі є власністю бизнесменів жидівського роду. Так само і щодо преси, починаючи від центральних і найголовніших ,,Ню Йорк Таймс", ,,Вол Стріт Джорнал" та ,,Вашінгтон Прес", і кінчаючи провінційними на зразок ,,Огайо-Лорейн Джорнал" або ,,Дайтон Біч Морнінг", майже всі вони є власністю американців жидівського роду. Тому й не дивно, чому існує такий парадоксальний факт, що хоч Ізраїль належить до однієї з найменших держав світу, проте на американських екранах чи в пресі, як це кожен знає, ізраїльська тематика посідає багато місця.

Всього цього вже було чи не забагато начальникові американського генерального штабу ген. Джорджові Бравнові, який 10-го жовтня 1974 року сказав присутнім студентам і професорам Дюк університету в Новій Кароляйні таке: ,,Ви не повірите, яким сильним є вплив жидів та їх ,лоббі' в цій країні... Вони є власниками банків та газет. Вони є там, де є гроші".

Хоч у ЗСА є багато інших національних груп — французів, німців, греків, поляків, італійців тощо, серед яких також не бракує банкірів, проте генерал висловив обвинувачення лише проти жидів. Чи хтось з жидів задумувався над тим, чому він зробив саме так, а не інакше? Пояснити це тим, що Бравн є антисемітом — ще нічого не пояснює. Навіть якщо б він справді був антисемітом, то й тут же неминуче виникає наступне питання, а чому він став антисемітом?

Коріння антисемітизму в Україні

Було б несправедливо твердити, що українці ,,святі" і вони не мають нічого спільного з антисемітизмом. Навіть врахувавши той факт, що, будучи поневоленою нацією (пару років самостійности після революції 1917 року тут до уваги не беремо), українці, звичайно, не можуть нести жадної відповідальности за дії окупанта на нашій землі,— все ж антисемітизм не був ,,чужим" також і для нашого народу — і то не тільки в минулому, але, можливо, в якійсь мірі він там є і тепер. Чому? Що саме жиди зробили українцям такого, щоб викликати в них проти себе вороже наставлення?

(Продовження буде)

ФРАҐМЕНТИ З ВАШІНҐТОНУ

(Із серії знімок редакції „Українського Тижневика")

Владика Мстислав відмовляє молитву. За ним — ієрархи, промовці, організатори. Крім Владики Мстислава, присутні були теж Владики Марко і Константин та Владика Володимир Дідович з Німеччини.

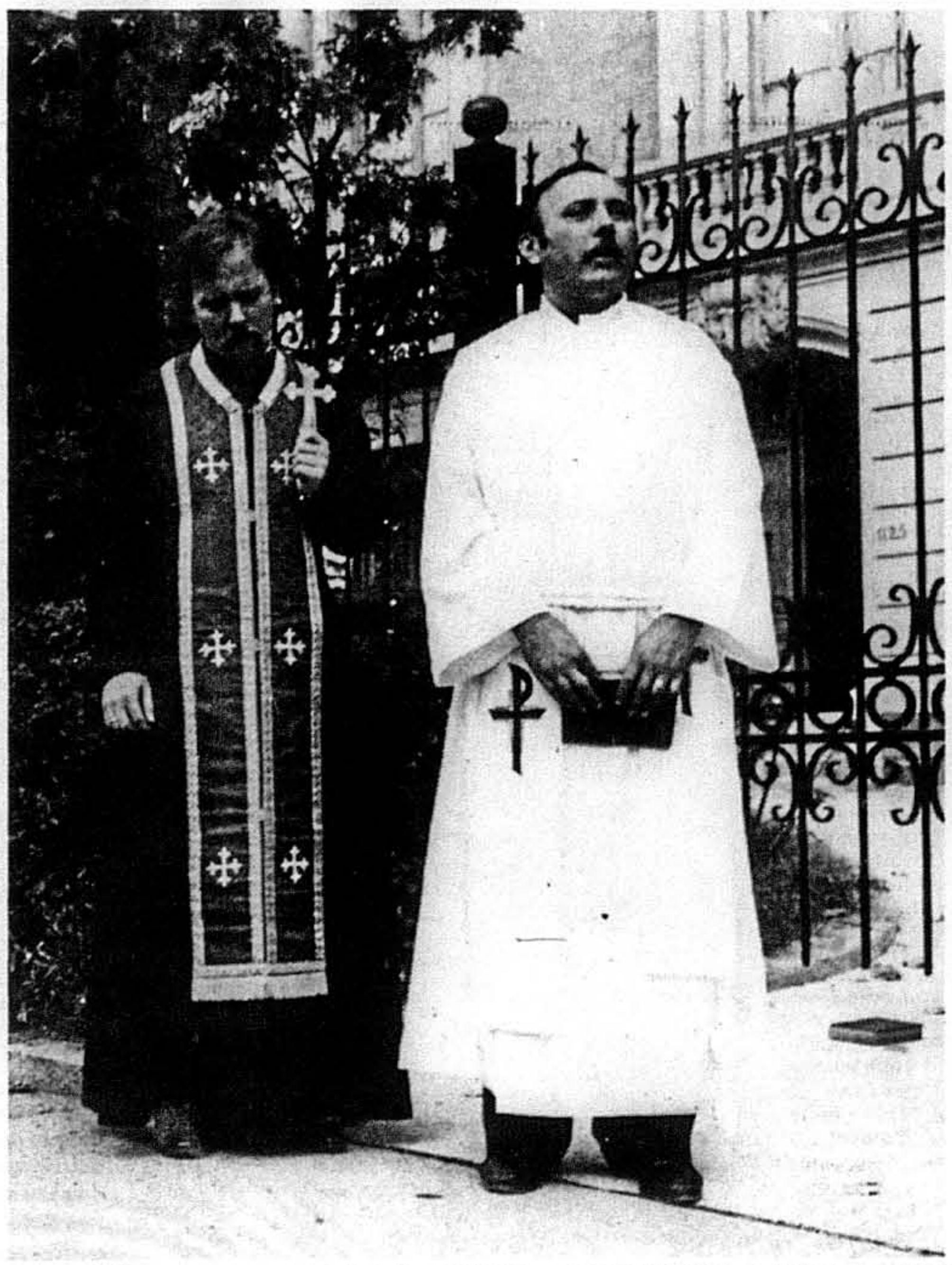
Д-р Іван Флис виголошує своє слово на сцені біля пам'ятника Вашінгтона.

Вид із сцени на частину площі біля пам'ятника Вашінгтона. На сцені видно одну із трьох чорних трумн, що їх привезла група з Рочестеру. Тут і там видніють чорно-жалобні повітряні бальони.

Капеля Бандуристів, під батутою Григорія Китастого, виконує „Боже, спаси Америку".

Як уже інформовано, три українські священики — два католицькі о. Петро Ґаладза і Тарас Лончина та лютеранський Іван Шеп — відправили в рамках Меморіяльного Тижня у Вашінгтоні в четвер, 29-го вересня, Панахиду перед совєтською амбасадою, брами якої, очевидно, були закриті. Але отці залишили під брамою біблію. Поліція їх відтак арештувала та після списання протоколу випустила. На фото вгорі — оо. Ґаладза і Шеп моляться в пам'ять жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках.

В поході група союзянок.

„Модерна історія..."

(Закінчення зі стор. 2)

ли українським патріотам, що про них не можна знайти належних інформацій в чужих мовах. Редактор Кедрин пропонує однотомову історію України в чужих мовах, хоч заподати належно історично-культурні відомості (в пересічно великому томі) від кам'яної доби до найновіших часів досить трудно. При цьому треба пригадати, що перевиховувати спільноту західнього світу треба радше згори, тобто від підготови викладачів університетів, коледжів і учителів середніх та нижчих шкіл, що є найбільш успішним. Отже, треба доставляти історію України, літератури і т. п. в чужих мовах головно до бібліотек університетів і коледжів західнього світу.

Недавно Український Вільний Університет (якого адресу можна знайти в бібліотеці кожного американського університету і коледжу між німецькими університетами в реєстрах наукових інститутів світу) почав переклад „Історії України" проф. Н. Полонської на світові мови. Переклад значно менше коштує і можна скорше його зробити. Хоч згадана „Історія" недавно видана (1976 р.), група істориків буде її читати для підхоплення якихнебудь змін у міжчасі чи усунення непомічених недоліків передруку, що могло б понизити цінність перекладеного твору. Професор Наталія Василенко — Полонська приділяла особливу увагу науці, так що її праця — не лише патріотична, але й об'єктивна та включає педагогічні прикмети професійного інтелектуала.

Ми знаємо, що у Львові за часів там перебування редактора Кедрина не вдалось належно задоволити бажання чужих журналістів і парляментаристів та представників наукового світу, але тут у західньому світі на це є багато більше можливостей, а треба лише спільної дії.

Вісті із СБЕ — Українського Студентського Комітету „Дахав".

З приємністю інформуємо українську громаду про наші дальші осяги і турботи.

Список в'язнів

На сьогодні Комітет має у своєму реєстрі прізвища 202-ох колишніх в'язнів у таборі Дахав. Дані про них є неповні. Часто бракує нам реєстраційного числа в'язня, дати народження, ув'язнення і т.п. При реєстрації в'язнів у таборі Дахав українців реєстрували як поляків або росіян, при тому не звертаючи уваги навіть на місце народження чи державну приналежність. Наприклад, двох стриєчних братів, один з 1924, а другий з 1925 року народження, з тим самим прізвищем, заарештованих в той самий день, привезено до Дахав разом, їм подано порядкові числа поруч себе: проте одному дано літеру Р (росіянин) а другому П (поляк).

Шарфа і книжки

Українська шарфа у національних кольорах із відповідним написом висить в Меморіяльній кімнаті (Девоціоналієнравм) побіч шарфи німецького бундеспрезидента. Передано також декілька книжок авторства колишніх в'язнів. Просимо присилати більше того роду видань.

Довідник кацету Дахав

На замовлення дирекції Меморіяльного Музею Дахав, Студентський Комітет робить переклад на українську мову „Провідника по кацеті Дахав". Цю брошуру

(Закінчення на ст. 4)

КОНҐРЕСМЕМ ДЖЕЙМС Флоріо, демократ з Ню Джерзі, запропонував, щоб Палата Репрезентантів прийняла додатковий законопроєкт, на підставі якого суди мали б право притягати до кримінальної відповідальности несовісних керівників індустрії, які, не зважаючи на існувануня федеральних заборон про накопичування в невідповідних місцях хемічних відпадків, продовжують викидати ці відпадки у недозволені місця. Флоріо вважає, що здоров'я громадян знаходиться під загрозою і тому федеральний Уряд повинен серйозніше поставитися до цієї справи. Як відомо, стейт Ню Джерзі особливо загрожений цими відпадками.

Рушій багатокультурности в Канаді

70-річчя Українського Народного Дому в Вінніпеґу

Історична свідомість, пам'ять про минуле не належить до типових властивостей українців, хоч і не бракує закидів, що ми „застрягли в минувшині й нею живемо".

Проте деколи саме минуле, його цінність, що виявила себе успіхами, нагадує про себе. Бо події — це ж діяльність людей, яка вже утвердила була себе й проявляється своєю вартістю в сьогоденні.

До таких подій слід урахувати заснування в столиці канадської провінції Манітоби, яку називають столицею українців у Канаді — першого Українського Народного Дому в Вінніпеґу. Статут його затврджено 1913 року, хоч пляни розроблялися різними групами й товариствами декілька років раніше, поки „Запорізька Січ" (отаман Семен Ковбель) не видала відозви до всіх українців у Канаді для зібрання „Фонду Народної Просвіти в Канаді' на будову Народного Дому (тижневик „Український Голос" з 1 вересня 1910). За тим пішли віча, збори, вибір ділового комітету, збірки.

В той час головний зміст культурного руху становили театральні вистави Росли гуртки любителів цього мистецтва: Товариство ім. Шевченка, „Відродження", згодом „Боян", Товариство ім. Кропивницького, Товариство ім. Винниченка, Товариство ім. М. Заньковецької, Товариство ім. Котляревського й інші. Знайшлася серед них показна кількість талановитих театралів, й українські спектаклі притягали чисельну публіку не-українців, захоплених співом і акторськими здібностями обдарованих аматорів. Залі завжди були переповнені. Це був не тільки матеріяльний прихід, але й маніфестація української культури вміло підібраним репертуаром. Більшість тих „драматично-співацьких товариств" вступила до „Українського Народного Дому", який успішно розвивався. Членство й організації приймалися без релігійних і політичних різниць.

Як відомо, на початку нашого століття з кожним роком прибували на поселення нові еміґранти з українських земель, де на всіх просторах зростали народний дух і культурне відродження. Цей дух оновлення привозила молодь, енерґійна, підприємчива, що в новому світі шукала національного себевияву. Ці одиниці протиставилися чужим расизмам і ворожему наступові поляків і росіян. Вони знайшли для своєї ініціятиви й творчої праці врожайний ґрунт серед земляків, раніше прибулих роботящих цілинників, релігійних, чесних і погорджуваних „галішменів", „австріяків", „русинів" „богонків" і т. п. А Український Народний Дім виховував українців.

Тому в неділю, 18-го вересня ц.р., в залі того першого Українського Народного Дому в Вінніпеґу зібралися представники громадськости, щоб із вдячністю згадати тих з-перед 70 років, що заснували й розвивали цю заслужену інституцію.

Тоді й згадано далеку неділю 24-го вересня 1916 року — день урочистого відкриття УНДому, коли англомовна газета в Вінніпеґу сповіщала про створення Центру для розвитку української культури в Канаді. Тодішні репортери питали його президента Т. Ферлея: „А де поділися тисячі ґалішменів і т. д. ?". Він, виминаючи „арґументації", коротко зажартував: „Вони сіли до поїзду і поїхали на схід, а залишилися тільки українці...".

Згдав про це один із перших промовців суддя Іван Соломон, додавши, що з того часу ми доказали здібність українського народу зайняти своє місце серед інших та творити тут добро не лише для українців, але й для Канади. Без УНДому не було б при університеті — української колеґії св. Андрея. Ферлей, Арсенич, Трач, Залозецький й інші — це люди, які поклали фундамент у наше життя на цьому континенті, їм належиться велике признання, бо вони вибрали добру дорогу життя, клали початки многокультурности на канадській землі. І після 70-ти років ми сьогодні бачимо, що оту їхню будову, „філософію" многокультурности Канади адоптували федеральний і провінційні уряди Канади.

Як зазначив д-р І. Майба, відкриваючи програму, УНДім став осередком культурного й освітнього руху серед українців у Канаді. А найстарший учасник ювілейного святкування й найстарший із членів, колишній голова УНДому мгр Микола Залозецький підкреслив репрезентативну ролю українських імпрез: найкращий хор, який будь-коли мали, по-мистецьки виведені театральні вистави, постійні наукові відчити, багата бібліотека з коштовними виданнями, літературні конкурси з нагородами, передплати різних українських часописів звідусіль, запросини визначних доповідачів, Рідна Школа, артистична малярська школа, курси українознавства, приміщення для студентів, кімнати на бібліотечні й архівні матеріяли для УВАН, фінансування церков, видавництв й інше. Це цінна спадщина для майбутніх поколінь.

Як свідок тих пройдених 70 років промовець підкреслив, що роки 1920–1950 — це „золотий вік" Українського Народного Дому, а його надбання „довершено єдино через те, що члени-піонери були людьми праці, самопожертви й любови до свого народу".

Тут слід додати, що високий патріотичний рівень культурної роботи виникав теж із повсякчасного зв'язку з рідним краєм, про що свідчать хоча б річники газет у їхній бібліотеці, наприклад, „Діло", „Новий Час" й інші, а навіть київська „Рада", в якій можна найти дописи Т. Ферлея про Канаду. Цей перший голова провадив Український Народний Дім 25 років і йому слід завдячувати створення в 1916 році Українського Жіночого Просвітнього Товариства при УНДомі, яким започатковано український жіночий рух у Канаді. У 1949 році вийшла монументальна (863 сторінки великого формату), багато ілюстрована „Пропам'ятна Книга УНДому в Вінніпеґу" до якої матеріяли зібрав Семен Ковбель, а редаґував проф. Д. Дорошенко. Це історія, діяльність і люди УНДому.

Новообраного молодого президента, що дав себе пізнати енерґією й ініціятивою для оживлення діяльности цієї заслуженої установи, вітали під час ювілею мейор міста, вручивши йому меморіяльну плиту від управи міста, та представник уряду з побажаннями дальших успіхів.

Федір Микитишин, уродженець Канади, наймолодший колись член, а тепер голова УНДому, в своїй промові відзначував славну й незабутню історію, що зобов'язує в майбутньому згідно зі статутом цієї установи до дальшого плекання української культури, ширення освітньої праці. В минулому році дотації на ціль винесли 25,000 дол., а цього року збільшаться, бо „є можливості й добра воля — два важливі чинники, щоб Український Народний Дім і надалі був знаний як Дім ширення української культури".

Найкращим доказом щирости слів нового президента є встановлення курсів української мови, що їх вестиме в УНДомі „Центр Канадсько-Українських Студій при Манітобському університеті". Було передано чека на 2,000 дол. Про цей курс широко інформувала гостя-бесідниця д-р Наталя Апонюк, директорка названого Центру.

Окрасою програми були виступи „Хору Ярослава" під диригуванням відомого соліста Я. Щура та ансамблю бандуристок „Золоті Струни".

Останню частину програми виповнили привіти організацій, між якими не бракувало ровесниць, а то й старших, як, наприклад, „Український Голос" (з 1910 р.), про що згадував його управитель І. Ф. Паламарчук. Від Кооперації „Взаїмна Поміч" промовляв д-р Сергій Радчук; від Товариства ім. Лесі Українки — Євгенія Клос і Ольга Кулик; від Відділу КУК — П. Манастирський, від Інституту Просвіти — Мирослав Співак, від Філії УНО — М. Новицький, від Читальні Просвіти — П. Цап.

Молитвами проводили о. протопр. Ф. Керніцький і о. митрат Р. Добрянський.

„Ще не вмерла Україна" й гимн Канади завершили ювілейне свято. Пам'яткові жовто-блакитні відзначки з тризубом на кленовому листку теж тривко відмітили 70-річчя.

У змаганні за нашу ідентичність Український Народний Дім уважається явною й надійною станицею українства. Хто шанує минуле, той вартий майбутнього.

Ірена Книш

ВИСТАВКИ МИСТЕЦЬКОЇ СТУДІЇ В ТОРОНТО

Торонто, Канада. — Український Студентський Клюб при Торонтонському університеті влаштовує в суботу і неділю, 22-го і 23-го жовтня ц.р. о год. 8-ій вечора гостинні виступи Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької з Ню Йорку. Студія поставить в суботу п'єсу „Чорна пантера і білий ведмідь" Володимира Винниченка і в неділю о год. 3-ій по полудні „Троянові діти" Наталії Забіли. Вистави відбуватимуться в авдиторії школи при 330 Ленсдавн авеню на північ від Коледж вулиці. Квитки можна набувати в книгарнях АРКА і в бюрі Українського Студентського Клюбу в Торонто. Тиждень раніше, тобто 16-го жовтня о год. 7-ій вечора в Ґалерії КУМФ, 2118 А. Блюр вулиця Захід, відбудеться зустріч з мистецьким керівником Студії Л. Крушельницькою. Літературні портрети авторів обох п'єс подадуть проф. Данило Струк і Марта Горбань-Царинник, а коментар до постанови — режисер.

Вісті із СБЕ...

(Закінчення зі стор. 3)

будуть роздавати для відвідувачів поруч із іншомовними брошурами.

Меморіяльна дошка

Графиня Альфреда фон Гогенталь-Пулюй, дружина інж. Олександра Пулюя, сина славного винахідника рентґенового проміння, захоплена нашою ініціятивою, спонтанно погодилася виготовити меморіяльну таблицю для українських в'язнів в кацеті Дахав. Графиня — відомий інженер-архітект і скульптор. Вона вже оглянула в Меморіяльному Музею Дахав „Девоцісналравм" і зорієнтувалася в приміщенні та розмірах інших меморіяльних таблиць; тепер вона працює над українським проєктом. Комітет тепер застановляється над таким проєктом: Покров Матері Божої над виголоднілими в'язнями з відповідним написом у трьох мовах.

Отець Іван Петерс

Отець Іван, колишній в'язень в кацеті Дахав, зголосив свою поміч для Студентського Комітету. Отець Іван, німець з походження, захоплений українським обрядом став монахом студитом. Висвятився у Львові, де близько співпрацював із Слугою Божим Митрополитом Андреєм і Архимандритом Клементієм Шептицьким. Під час війни о. Іван допомагав українцям, чим міг, як і іншим національностям, зокрема жидам, і за це ґестапо запроторило його до кацету Дахав.

Пленарне засідання ІДК

18 - 20-го листопада цього року в Брюсселі відбудеться пленарне засідання Інтернаціонального Дахавського Комітету (ІДК). На тому пленумі буде формально поставлено наш внесок у справі українських в'язнів у Дахаві. Український Студентський Комітет мусить вислати на ці наради свого представника і представити хоч частинно удокументований реєстр колишніх українських в'язнів у Дахаві. В склад нашої делеґації ми хочемо включити двох колишніх в'язнів Дахаву (священиків) і одного перекладача, тому що наради відбуваються французькою мовою.

Завдяки наполегливій праці СБЕ — Студентського Комітету та при постійній допомозі академічного дорадника проф. Петра Ґоя і початковій фінансовій допомозі Фундації УВУ — ми можемо похвалитися деякими успіхами. Ми, проте, свідомі того, що до належного і повного завершення ще далека дорога.

Розгорнута праця (переклади, меморіяльна дошка, реєстр, документація, переписка та висилка делеґатів з відповідними матеріялами) вимагає багато труду, часу і грошей. Крім того нам потрібна одна чи дві стипендії для перегляду німецьких архівів в Дахаві і доповнення нашого реєстру. На проведення розпочатої вже праці потрібно приблизно 20,000 долярів. До сьогодні не вплинуло жадних фондів на цю ціль.

Ми віримо, що знайдуться українські добродії, фундатори і жертводавці, які уфундують поодинокі ділянки, започатковані Студентським Комітетом: наприклад, меморіяльна дошка; делеґація на пленарне засідання; приготування документації, стипендії й інше.

Ми звертаємося з проханням до проводів українських церков, українських громадських і фінансових установ і до всього українського громадянства — прийти нам з негайною фінансовою допомогою. Бо тільки від вашої швидкої допомоги, співпраці і жертвенности залежить, наскільки ми зможемо виконати це загальнонаціональне завдання. Ми віримо, що українська громада, як і раніше, в інших важливих моментах, допоможе нам завершити це діло.

Чеки слід виписувати — SBE — Dachau Committee і висилати на адресу: S.B.E. Ukrainian Students' Dachau Committee, 203 Secvond Avenue, New York, N.Y. 10003.

Пожертви ці можна відтягати від податку. Всі пожертви будуть опубліковані в українській пресі.

Неструдженому працівникові

Св. п. д-ра Євгена Цегельського, музиколого, скрипаля й педагога, запросив на працю дяка й диригента хору також уже покійний О. Василь Осташ. Склалося так, що парохія свв. Петра й Павла в Обирні, Н. Й., спровадила з Німеччини велике число молодих хлопців, повних запалу, енергії й патріотизму. Вони рвалися до праці, а що були ще не одружені, то й мали час на громадську працю. Цілком природно, знайшлася й група місцевих дівчат, і всі разом гуртом приготовляли на дохід парохії імпрезу за імпрезою: оперету „Наталка Полтавка", „Ой, не ходи Грицю", „Українське весілля", концерт у честь Шевченка, концерт колядок і щедрівок.

Дружина доктора Люба Цегельська акомпаньювала на фортепіяні до всіх виступів. Ми їздили з цими імпрезами до Елмайри до Сиракуз, з „Грицем" навіть до Рочестеру, Н. Й., і присутня тоді на виставі відома театральна артистка Люся Карабіневич дуже нас хвалила й заохочувала до дальшої діяльности у цьому напрямі.

За цю додаткову працю, яка не була обов'язком церковного диригента, обоє Цегельські не брали ніякої винагороди, навпаки, Є. Цегельський купував ноти та підручники за свої гроші.

До нас, молодих, відносився він по-товариськи й завжди знаходив ласкаве слово. А сам на запрошення проф. Залеського ще виступав у Баффало на громадянському концерті, іншим разом у Сиракузах, а ще пізніше, коли переїхав жити до Рочестеру, і тут не відмовлявся від сольових скрипкових виступів на користь громади, і знов теж безкорисно.

Завжди скромний, ввічливий, усміхнений. Таким ми собі його запам'ятали, й нині в третю річницю його відходу у вічність, згадуємо його добрим словом.

Роман Ривак

Самвидав...

(Закінчення зі стор. 1)

ває себе не набагато краще...

Більшовики, оглушивши народ своєю репресивною пропагандою, виробили побудовану на винятковому лицемірстві методу. Факти ніколи не перевіряються, за арґументи правлять більшовицькі версії фактів. Такою, скажімо, видається стаття Куроєдова в 'Літературній газеті' (липень, 1982). Там згадано С.Ф.Скалича, українського покутника, мученика польської політики санації і більшовицького визволення. У 16 років (1936 р.) він захворів на туберкульозу ніг — і став інвалідом-калікою. 1945 р. більшовики відправили його на Балхаш — за те, що знайшли в нього партизанську брошуру, — мук, які переніс він за 10 років ув'язнення, вистачило б на святого великомученика. З 1953 року він зв'язав своє життя з покутництвом — цікавою народною версією українського месіонізму. Але те, що пише Куроєдов стовідсоткова брехня В ОУН його, скажімо, не було. Він Божий чоловік, дуже сумлінний за вдачею, вірує в нове пришестя Христа з фанатичною відданістю. Марія Кац, яку згадує Куроєдов, жадного відношення до покутництва не мала. Її каліцтво — наслідок божевілля.

За що судили Скалича? За релігійні переконання, за небезпечну для Москви націоналістичну версію християнина. 700 віршів узятих у Скалича — це плід його роздумів над світом, вірою, християнством. Чи можна було судити Скалича? За що? Більшого злочину, як той, що вчинено проти Скалича, я в таборі не бачив.

Я вірю, що долею українського мучня переймуться всі чесні люди світу. Особливої підтримки він потребує з боку конфесійних організацій світу. Людина, що не має ні листів, ні грошей (навіть на те, щоб закупити продукти на 4 карбованці місячно), він тримається з винятковою гідністю. Здавшись на Божу волю, він певен, що тут, на цьому хресті, він і загине. Але не нарікає на долю: вона у нього прекрасна, він бо — мученик за віру."

Ще на шкільні...

(Закінчення зі стор. 2)

А покищо віднотовуємо такий факт: українська громада в Дітройті у проводі з українською католицькою церквою Непорочного Зачаття закупила за ціну майже пів мільйона долярів спорожнілу американську школу з кількома акрами землі у містечку Воррен, де поселені у переважній більшості батьки сьогоднішної шкільної молоді. У тому ж будинку примістилась і суботня українознавча школа (Не від речі буде додати, що на перший заклик церковних властей громада Дітройту склала вже більше як 100,000 долярів!)

Таким чином усунено одну із причин чи перешкод у посиланні українських дітей до українських шкіл. А там майбуття покаже!

Обговорюючи в загальному картину нашого шкільництва, не можемо не заторкнути і таких справ, як атрактивність української школи взагалі, пов'язана з модерними навчальними середниками, програмування шкільних зайнять, зокрема програмування українознавчих предметів, яке кидало б і жмут світла на сучасну українську культуру, а в тому і нашу культуру тут, на поселеннях, яка оточує сьогоднішню нашу молодь і подібне.

І от насувається думка: а що, коли б Товариство Українських Інженерів, яке взялось за організацію Форуму Молодих, присвятило свої наступні дискусії може і шкільним проблемам, у яких повинні висловитись і батьки і учителі.

Не тратьмо з очей значення української школи у підготові нашого майбутнього життя у діяспорі і в розвитку української мови та культури на поселеннях, коли на нашій рідній землі її знищується.

Ф. Любинецька

Гемтремк, Миш.

ЗБОРИ

● ВІДДІЛІВ УНС ●

НЕДІЛЯ, 16-го ЖОВТНЯ 1983 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запорожська Січ 367 Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії церкви св. Йосафата. Проситься чл. прибути. Є важні справи до полагодження. 70-літній Ювілей Відділу відбудеться 19 листопада ц. р. Проситься приєднувати нових членів. — П. Дзюба, гол., П. Стадник, кас., В. Попович, секр.